

ئەردوگان لە رزگارکردنی موسـ پلانی (بی) بەکارداخست ؟ ... عیماد عەلی

دیاره پلانی ئەی بـ ئەردوگان نوچوووە سەر کە بریتی بوو لە بەشداریکردنی ھەژەکانی تورکیا لە بەعشیقە و چەندین سەربازگەیی تر لە دەورووبەری و، ھەشەدی نیشتمانی سەر بە ئەسێل نوجەیفی شەخە بەرماڵی ئەردوگان لە شەری رزگارکردنی موسـ. بەلام وا دەرکەوت کە لە سەرەتاوە ھیچ بوارێکیان بەم پلانیانەداوە و بە تاییبەتی لە لایەن ئەمریکاوە رێگەیان لێگراوە کە بە تاکە جەندەرمەییەکیش بەشداری بکات لە کاتی دەستپێکردنی پڕسەکە، بەلام دواتر بەھەر شەوێک و ناوێکیش بۆت خەڵی لەقەرەیی ئەم ئامانجەیی دەدات .

بەڵێ، ھەك خەڵی پێشتر رایگەیاندا، ئەردوگان پشت بە پلانی (بی) دەبەستێت، کە بەو پێیو ھەندێک ناوەندی ستراتیجی جیھانی بـاویان کردتەو، دەییەوت شوێن پێکە بـ داعش لە بەشێکی پارێزگای نەینەوا بە یارمەتی ھەژنی تورکیا بەتەو و دواتر بە ھەمان شەوێ سوریا و بە جۆرێک لە قەناغەکی دیاریکراو لە کتوپرێک و بە زەمینەسازی بێھوت زانی ئارام بە قسەیی خەڵی لە باکوری عێراقیش بسەپێت بە تاییبەتی بە پاساوی ھەرشکردنی پەکەکەو، لەمەشدا وا دەردەکەوت کە ھەموو جموجۆڵەکانی تورکیا بـ ئەو بۆت موسـ لە سوریا دا بـرێت و بتوانێت کۆنترۆڵی پەییوەندی و ھا تۆچی نیوان بەشەکانی کوردستان بکات و، تەنھا مەبەستی لێدانی بەرژەوێندیەکانی کوردە لە و ناوچانەدا . بەڵێ پلانی (بی) خەڵی لە پشتگیری ھەژەکانی داعش دەبینتەو بە نەھەنی و بەھەر ناوێکەو بۆت لەگە ھەژنی بە ناو ھەشەدی نیشتمانی لە روبەرێکی گونجاودا ھاوکارین، کە دواتر بەو بـ نەییو مەبەستی خەڵی جێبەجێ بکات . زۆرینەیی چاودێران لەوباوەرەدان کە شوێنە تورکمان نیشەکانی دەورووبەری موسـ بـ ئەو پلانی قەزەوێی بەکار بـخێت و باشترین جێگاش بـ ئەو مەبەستە بەکارھێنانی شاری تەلەعفەر و دەورووبەری و چەندین وردە شارێکە و دێھاتی ترە کە لەوێ پلانی درێخایەنەکی جێبەجێ بکات، سەرەتا بە توانا و ئیماکنیاتی مادی خەڵی و بیرووعقە و رەفتار و کردەوێی داعش و ھەژە ھاوپەیمانیەکانی و، دواتر مەرجەکانی خەڵی فەرز بکات لەسەر ھەمووان لەوانەش پارتی دیموکراتی کوردستان و پاڵێوانی بـ ھاوکاری لە شەڕکردن دژی پەکەکە لە ئێپەرەسییێکی فراوانی گەورەیی

ئاماده كراودا . بـ جـبهـ جـ كردنيئەو پيلانەى بە پاساوى بونى
هـزه كانى پەكەكە لەم ناوچانەو تەواوەكو تەنانەت دەيهوـت دەست
درـژى بكاتە سەر قەنديليش . لەو بارەو پارتى چەند هاوكارى
دەـبـت، ئەمەش لەسەر مانەوێ بەرژەو ندىەكانى پارتى وەستاو كە
چەند وابەستەى بە توركيەو دەـمـنـت و دوور دەـبـت لە لايەنە
عيراقى و كوردستانىەكان، ئەمەش رـژگار بـمان دەريدەخات . بەـمـ
پـويستە لەم بارەو سەرەراى ئەوێ هـزه كوردستانىەكان
بەرپرسيارـتى خـيان لە هـشتەوێ پارتى لە بازەنى كوردستان
بخەنەگەر و زياتر پاـ بە پارتىەو بنـن كە لە ناوەندى عراقەو
نزيكـ بـت و پەيوەندىەكانيان ئاسايى بكەنەو، هەر هـچ نەـبـت بـ
زياتر ملكەچ نەبون بـ توركيە و هاوكارى نەكردنى بـ وەستان دژى
بەرژەو ندىە باـاكانى كورد، لەگەـ قازانجە ئابورى و سياسىەكان بـ
كوردستانى باشورىش لەم وەزەيدا كە قەيرانى ئابورى جوـهـ
لەكوردستان بريو .

بـيه پـويستە لەسەر هەمووان لەم كاتەدا هەر هـچ نەـبـت پارتى
ناچار بكن كە لە جـبهـ جـ كردنى پلانى (بى) ي توركيە هاوكار نەـبـت
ئەويش بە :

* هـوـدان بـ نزيككردنەوێ لە لايەنە سياسىەكانى كوردستان و مانەوێ
لە روبەرى كوردستانى و دورخستەوێ لە رەفتارى پاشكـيەتى تەواو
بـ توركيە و، بواردان بـ هـشتەوێ لەم پـگەيهى كە لە گرـژنە
دەرنەچوو لە رەفتارەكانيدا تەواوەكو ئەم ساتەش .

* هـوـدان و يارمەتيدانى بـ نزيككردنەوێ و رـككەوتنى لەگەـ
بەغدادا، بـ دوورخستەوێ لە توركيە بە رادەيەك تەواوەكو بەيهـجـارى
خـى نەخاتە باوەشى و ، بـ ئەوێ زياتر ملكەچى داواكارى و
فەرمانەكانى نەـبـت و بە ئاسانى يارمەتى جـبهـ جـ كردنى پيلانەكانى
نەدات و خـى لە پلانى (بى) ي توركيە دوور بخاتەو .

* لە پرسە نـوـخـيەكاندا بە شـوـهـيەك مامەـهـى لەگەـدا بـكرـت لە
پـستى خـى دەرنەچـت و، بەهەر جـرـكـ بـت ناچارنەكرـت رەفتارى
نابەـجـ و هـهـهـى گەورەتر و خيانەتى لە جـرى 31 ئاب دووبارە
بكاتەو .

هـوـكى هەمەگير بـدرـت بـ نزيكبوونەوێ لايەنە سەرەكـيەكانى
كوردستان، پارتى و يەكـتى و گـران بـ خستەوێ دەسەـلاتى كوردستان
بـ سەر سكهـى خـى هەر هـچ نەـبـت بەكەموكورتىەكانى پـشويەو تەواوەكو
لەم قـناغە بە سەلامەتى دەپەرينەو، ئەمەش بە يارمەتى و نەرمى
نواندنى گـران و يەكـگرتوى بەكـ بريارى يەكـتى دەـبـت لەم كاتەدا .

بـيه لەم كاتەدا بە خوـندنەوێ پـشەتەكان و مەرامە

درنده ییانه کانی تورکیا، ئەرکی زێر ده که وێته سەر سه رجه م هه زه کانی
کوردستان به سه رجه م به شه کانیه وه به تایبه تی هه زه کانی کوردستانی
باشوور و په که که و یه په که، که چاو له زێر به رژه وه ندی بچوکی حزبی
داخن و ئهم قه ناغه و په داو یستیه کانی بخوێننه وه و به له خه بردووی
له هه یه یه کتر خه شین که گه وه ییه به هه ر یه که یان به رژه وه دی میله ت
بخا ته په ش به رژه وه ندیه کانی خه یه وه به کرده وه نه که ته نها به له دوان
و بانگه شه، ئه گینا ته نها تورکیا و وێهاتانی داگیرکه ر قازانج ده که ن
و به س .